

EDINOST

izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in soboto ob 1. uri popoldne.

"Edinost" stane:

za vse leto gl. 6.—; izven Avst. 9.— gl.
za pol leta 3.—; " 4.50
za četr leta 1.50; " 2.25

Poznanične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 5 nov.

v Gorici in v Ajdovščini po 6 nov.

Na naročbe brez priložene naročnine se upravnštvo ne ozira.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega družtva za Primorsko.

* V edinosti je moč.

Govor državnega poslanca profesorja Fr. Šuklje-ja.

(V seji državnega zborna dn. 19. aprila t. l. v generalni debati o budgetu. Po stenografskem zapisniku.)

(Konec.)

Sedaj začnem s poslancem Maggom. Govoril je prav o budgetu, o državnem proračunu, tako malo, da bi ga lahko popolnem prezrl, le jedna opomba se mu je čudna zdela tem bolj, ker jo je sekundoval poslanec Pichler, ki mi je tako simpatičen. Imenoval bi ga lirčnega tenorja opozicije. (Veselost na desnici.) Gospod poslanec Magg govoril je o onej avstrijski državi, ki "se je ustanovila na nemških tleh". Jaz ne vem, kaj je s tem misli, da so bili izključno — in to naglašam, da se moje besede ne bodo kako zasukavale — izključno Nemci, ki so ustanovili Avstrijo, je to trditev, ki res ni več nova toda še manj pa resnična. (Odobravanje na desnici). Dve fakti se le morata jemati v poštev, ali se steje za leto njene ustanove 1278 leta, bitva pri Dürnkrutu ali Stillfriedu ob Moravi, kakor jo vi hočete imenovati, pri tem bi se moglo pač ugovarjati, da iz krvavega boja Habsburžanov in Premislidov ni izšla avstrijska vlada, temveč le domača sila Habsburžanov. Pa če se tudi postavite na to stališče, kak rezultat pa dobite? Ne budem se oziral na ljudi svoje narodnosti, ki so se bili v tem boji. Štajerski "Reim-Chronist", za katerega je gospod poslanec Menger tako unet, če ga je čital, ne vem — pohvalno poudarja, da so se specijalno Kranjci udeleževali boja na Moravskem polju. Kako se pa more pretreti to, da so se Ogori udeleževali tega boja?! Ohranilo se je pismo kralja Rudolfa, iz katerega se razvidi, da mu je ogerski kralj Ladislav bil pripeljal 56000 mož, ki so se — kakor zopet trdi štajerski "Reim-Chronist" — jako hrabro bojevali v tem boji. Opozarjati hočem, da je madjarski šovinism starega in novega časa, začenši s Simonom de Kézai do novejšega madjarskega zgodovinarja Szallaya, to zmago reklamoval za ogersko in pripisoval zasluge zanj le Ogom.

Vzemimo pa leto, v katerem je Avstrija res zgodovinski nastala (Dobro! Dobro! Prav res! na desnici), leto 1526, ko je habsburžan Ferdinand po krvavih dogodkih pri Mohácsu dobil češko in ogersko krono. To je rojstno leto avstrijske države (Tako je! na desnici). No, če se k temu povrnemo, češke krone niso dobili

s habsburškim mečem (Prav res je! na desnici), neso pridobili s tem, da bi bile habsburške planinske dežele s svojo privalčino silo k sebi pritegnoli močnejši kraljestvi Češko in Ogersko, uže celo po dednem pravu ne, če se govor o nemški habsburški dinastiji, rad bi z vso skromnostijo opozoril na to, da se — in avstrijski narodi so ponosni in srečni v tej misli — jako mnogo luksenburške, jagelonske in arpadsko krvi pretaka po žilih naše dinastije, če se tudi ne oziram nadodolovne razmere k hiši "Lothringen-Vaudemont". Po dednem pravu neso pridobili češke krone, temveč češki deželnini zbor dne 23. oktobra 1526 in svobodni volilni akt sta najboljši dokaz, da je hiša Habsburška dobila češko krono po svobodnej volitvi (Prav res je! na desnici) in nekaj podobnega se je zgodilo pri onej manjšini ogerskih stanov, ki so se bili dne 1. decembra 1526 izbrali v Požunu, da svobodno izvolijo Ferdinanda ogerskim kraljem.

Govorilo se je tudi o slovenski ideji. Gospod poslanec Steinwender jo je omenjal in če se ne motim, sekundoval mu je gospod poslanec pl. Plener v tem oziru. Govorilo se je mej drugim o russkih demonstracijah v Sloveniji, sklicevalo se je, kako pišejo naši listi. Od lojalnega nasprotnika in jaz zmatram in spoštujem gospoda poslanca pl. Plenerja kot tacega — bil bi pričakoval, da bode povedal popolno resnico. Par časniških člankov, ki so se priobčili v "Slovenskem Narodu" od dopisnika, ki živi v Rusiji, neso obsodili samo škofje, temveč eminentno politično demonstracijo kranjski deželnini zbor (Tako je! na desnici), potem občni zbor delniškega podjetja, česar last je "Slovenski Narod" in naposled so je še obsodili s premeno v uredništvu tega lista. (Tako je! Čuje! na desnici.)

Ce govorite o slovenski ideji v Avstriji, slike si na steno strašilo, s katerim bi mogli ostrašiti le politične otroke. Rajši odkritosrčno govorimo. Res je in jaz tega ne budem oporekal, da se je v našem stoletju, v katerem gospoduje in vlada naša narodna ideja, avstrijski slovenski svet bolj zbljal, da drug za drugačno več interesa in to ne le za avstrijski slovenski svet, a za vse slovenske narode sploh, da se živim zanimanjem zasledujemo njih kulturni napredki, ter se veselimo tudi njihovega političnega in državnega razvoja. Je li to mar kaj tacega, kar nasprotuje avstrijski državnji ideji, in bi je bilo nevarno?

tem, ker so bila nekatera pisma z imenom podpisana; nikdar ni govorila ž njim, niti slišala njegovega glasu, nikdar slišala o njem . . . do samega tega večera. Čudna stvar! prav na ta večer na balu hotel je Tomski mladi knežni Polini ***, ki proti navadi ž njim ni koketovala, maščevali se, kazaje ravnodušnost; pozval je Lizaveto Ivanovno in plesal ž njo vso brezkončno mazurko. Ves čas šalil se je nad njenim pristrastjem k inženirnim oficirjem, uverjal jo, da on ve mnogo bolj nego li more ona slutiti, in nekatero izmed njegovih šal bile so tako uspešno naperjene, da je Lizaveta Ivanovna mislila nekolikrat, da je nje skrivnost njemu znana.

— Od koga veste vi vse to? vprašala je smoje se.

— Od prijatelja, znane vam osobe, odgovoril je Tomski: človeka zelo znamenitega!

— In kdo je ta znameniti človek?

— Imenujejo ga Hermana.

Lizaveta Ivanovna ni odgovorila ničesa;

— Ta Herman, nadaljeval je Tomski, je v resnici romantična osoba; profil ima Napoleonov, a dušo Mefistofelovo. Jaz mislim, da so na njega vesti vsaj tri zlodejstva. Kako ste pobledeli!

Tako ukoreninjena je ljubezen do svoje narodne posebnosti, do narodne individualitete v vseh avstrijskih Slovanih, da se brez razločka Poljaki in Čehi, Slovenci in Srbo-Hrvatje trdno držimo te individualnosti, da zatorej ne moremo postati žrtva političnega panslavizma (Dobro! Dobro! na desnici.)

Dobro vemo, ko bi kaka katastrofa zadela staro državo, kar Bog obvaruj, da bi zlasti mi zapadne predstraže, Čehi in Slovenci, ne zgubili le svoje narodne posebnosti, temveč tudi slovansko bistvo. Zategadelj ni političnega panslavizma v masah, še manj pa v krogih, ki morejo politično mislit. Vzbuditi bi ga mogla le okoliščina, ko bi avstrijske Slovane postavili s pogumno notranjo politiko pred alternativo, da bi morali voliti mejljubnijo do tega starega slavnega cesarstva in mej vernosti v ljubezni, katero imamem biti ravno tako ponosni, kakor ste Vi na nemštvu svoje (Dobro! Dobro! na desnici.)

Z gospodom dr. Plenerjem bi se še rad pečal, a manjka mi časa. Samo edno bi še poudarjal. V tej zadevi strinjam se z gospodom poslancem. Očital je vlad, da je vzgojila, vzbudila skrajne radikalne elemente.

Jaz sam se prištevam k zmernim, in dam si lahko spričevalo, da resno iščem sprave in sem za njo vedno resno in iz vsega srca pripravljen. To rečem odkritosrčno; kakor bi moral obžalovati, če bi pri mojem narodu začel preobvladovati radikalizem rayno tako me tudi ne veseli, da je na Češkem radikalni element jek prevagati, kakor kažejo najzadnje volitve.

To zmatram za nevarnost za slovenske koristi. (Prav res je! na desnici). Če se postavimo na to stališče, ima gospod poslanec res prav, samo v drugem zmislu. Te radikalne elemente je pospeševalo položiščevstvo vlade (Prav res je! na desnici) in dalje je, tega ne prikrivam, sam naučeni minister Gauč Mladočehom in radikalnemu elementu, katerega imamo seveda v veliku manjšem številu, če tudi relativno vzamemo mej Slovencu, pridobil več privržencev, nego bi jih mogli agitatorji, da nego bi jih moglo deset ljudskih tribunov z ono silno agitatorsko zmožnostjo, kakor jo ima dr. Gregor (Veselost na desnici), spraviti na to stran. (Prav res je! na desnici.)

In sedaj prihajam k koncu. Odgovoriti moram na glavno vprašanje, na katero mora generalni govornik sploh odgovoriti v svojih izpeljavah. Če misli večina dovoliti budget in zakaj je pripravljena to storiti?

— Glava me boli . . . Kaj vam je pravil Herman . . . ali kako se uže imenuje? . . .

— Herman je zelo nezadovoljen s svojim prijateljem; pravi, da bi na njegovem mestu postopal vse drugače . . . Jaz mislim celo, da Herman sam pogleduje za vami; on vsaj zelo neravnodušno posluša zaljubljena vzdihovanja svojega prijatelja.

— Kje me je pa videl?

— V cerkvi, morebiti; na sprechodu! . . . Bog ga poznaj! morebiti v vaši sobi, ob časi vašega spanja: od njega stane . . .

Prišedše k njima tri dame z vprašanjimi: "oubli ou regret?" pretrgale so razgovor, ki je bil mučiteljno zanimljiv Lizaveti Ivanovni.

Dama, katero je izbral Tomski, bila je sama knežna ***. Uspela je sprijaznit se ž njim ter naredila en krog več in povrnila se enkrat več pred svojim stolom. Tomski vraca se na svoje mesto uže ni mislil ni o Hermanu ni o Lizaveti Ivanovni. Ona je hotela vedno obnoviti pretrgani razgovor, no mazurku se je končala in precej potem je odšla stara grofinja.

Besede Tomskega niso bile nič drugača, kakor mazurično šepetanje, a oneso se globoko zasadile v dušo mladi sa-

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu v ulici Torrente št. 12. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Oglas in oznanila se račune po 7 nov. vrstica v petitu; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor bi ga obseglo navadnih vrstic.

Poslana, javne zahvale, osmrtnice itd. se račune po pogodbi.

Naročnino, reklamacije in inserate prejema upravitelj v ulici Torrente 12. Odprte reklamacije so proste poštnine.

Naročnino, reklamacije in inserate prejema upravitelj v ulici Torrente 12. Odprte reklamacije so proste poštnine.

Opozarjati moram pred vsem na to, da je v času, ko se je bilo posrečilo zastopnike velike večine avstrijskih narodov tukaj potisnoti v opozicijo, ko je desnica zavzemala stališče opozicije, katere neso tako z baržunastimi rokovicami prijemali in božali, kakor se godi sè sedanjo opozicijo (Prav res je! na desnici), da je tudi tedaj proračun dovoljeval iz prepričanja, da se državni proračun, iznimši nekatere budgetarne neznačne zaupne postavke, ne dovoli menjajoče se vladi, temveč "dem ruhendem Pol in der Erscheinungen Flucht", državi kot takej. Kat je desnica storila v opoziciji kot manjšina, temu se ne more izognoti v svojem sedanjem položaju, vzličemu, kar se je dogodilo.

Letošnja debata je pokazala, da je poslanec pl. Plener sè svojo trditvijo, da je ministerstvo strankarsko ministerstvo desnice, kako zašel s prave poti. Lepe sanje, katere je imel poslanec Steinwender o ministerstvu, ki plava nad strankami in vodi njih usodo, so se uže davno ispolnile, ministerstvo Taaffejevo ni meso našega mesa in jaz mislim, da se mi ne bode ugovarjalo, da bi se vse frakcije desnice lepo zahvalile, ko bi morale k svojim prištevati naučnega ministra. (Veselost na desnici.) Jedna misel me še nudaja z upanjem.

Brez večine se v ustavnih državih vamo do svoje narodnosti v prsih, na katero dati ne more, ni mogoče vladati sè slučajno večino, temveč samo sè zanesljivo večino. Gospod poslanec Steinwender ozreal se le v Nemčijo in pogleda, koliko truda je bilo velikega državnika ob Sprevi, katerega zmatra za polborga, da je dobil zanesljivo trdno večino.

Taka večina se pa ne more dobiti na onih klopih. Dovolj jasne so bile besede, katere je v tem oziru izustil načelnik nemško-narodne zveze, dovolj jasen je odmev, kateri so našle te besede v včerajšnjem, z elegijo naudihaunem govoru posl. Hebske trgovske zbornice. Taka večina mogoča je le na klopih sedanje večine.

Jaz vendar malo predobro sodim o državniški previdnosti gospoda ministerstva predsednika, da bi mislil, da bi on ne more poznati položaja in se ozirati na njegove zahteve. Mislim, da letošnja debata ne bode brez sledu šla mimo njega, da bode vendar nehal sè sedanjo sistemo, katera ga je uže stala toliko pristašev (Prav res! in Dobro! na desnici!) da bode v poslednji urri utrdil zaupanje, ki minovala. V tem zmislu zakličem ministerstvu:

njarki. Portret, kateri je napravil Tomski, bil je podoben izobraženju, ki je je se stavila ona sama, in hvala novejšim romanom, ta uže pošli obraz strašil je in plenil njen domišljijo. Sedela je držeč križem gole roke in naklonila na odkrito prsi glavo, ukrašeno še s cveticami. Naenkrat so se vrata odprla in Herman je ustupil. Ona se je stresnola . . .

(Dalje prih.)

Vlasulja. (

Humoristična balada, zložil Fr. Mestoselec Goriški.

Z glediščne lože, ko na dvori

Navdušeno v ljubezni zori

Nahaja Teklo rajske čut,

Dol' v sladko vzvišeno prevaro,

Sred tisoč prič, sè svojo Maro

Kak srečen gleda žlahtni Skut!

Puščo Lelj je goljufivo

Sputil mu zviti raz tetivo

Kar naglobejše — v dno srca.

In slavo še ljubezen višo

Praznuje dol', kjer polno hišo

Sladko preveva boginja.

* Na poskušnjo.

Pia.

„Discite justitiam moniti et non temnere divos“.

V tem zmislu končavam in Vam preporočam prehod v specijalno debato. (Živahnodobravanje in ploskanje na desnici. — Govorniku častitajo od vseh strani).

Politični pregled.

Notranje dežele.

Austrijska gospodska zbornica poslala je državni proračun zopet državnemu zboru, da zopet postavi v račun izbrisanih 50 tisoč za dispozicijski fond, katero sveto je bila zbornica zavrgla. Brez dispozicijskega fonda po mnenju gospodske zbornice poročevalca g. viteza Miklošiča vlada ne more shajati; zato je treba dovoliti ta denar in to tem preje, da s 1. junijem stopi finančni zakon in državni proračun v veljavo.

Državni zbor razpravlja pa o novem zakonu na žganje. Debata je zelo živahna; oglasilo se je mnogo govornikov za in proti zakonu. Iz slovenskih poslancev zagovarjal bode zakon prof. Šuklje. Prvi proti je govoril poslanec Steinwender. Rekel je, da vlada, namesto da bi kolikor mogoče uničila kuhanje špirita, kateri če dalje bolj uničuje austrijske narode ter je na duši in telesu tlači in ubija, namesto zatorej da bi ta obrt pobijala, uporablja ga kot nov pripomoček za povišanje svojih dohodkov. In kdo bode po novem zakonu, po katerem bode davek od hektolitrov žganja poskočil od 4 for. in 9 for. na 36 for. in 45 for. najbolj pričadet? Prizadete bodo kmetje in delavec, ki so uže tako neizmerno z davki prepoloženi in nosijo v državi neznašna bremena. Prizadete bodo po tem zakonu najubožnejše dežele našega cesarstva. Zahtevalo se je, da naj se en del teh novih dohodkov uporabi na korist onih dežel, ki je bodo plačevala, a vlada tega ni dovolila in uže to je dovolj, da se zakon zavrže. Kazal je nadalje v svojem govoru, kako bodo imeli svoj dobiček po novem zakonu samo veleposestniki in veliki obrtniki ter bodo nižji stanovi hudo trplili. Dokazal je nadalje, da bode od novega davka imela samo Ogerska največji dobiček. Zakonsko predlogo branili so poslanci Jawarski, Nadherny, Šuklje in finančni minister Dunajewski. Ta je v svojem govoru na široko razlagal novi zakon ter rekel moj drugim, da kakor hitro se bodo pokazali prebitki, bodo vlada takoj zopet znižala ta davek. Minister pravi tudi: „Mi ne živimo v zlatem, mi živimo v železnem veku, mi moramo delati in doprinašati velike žrtve, za to bodo pa, ako Bog da, pustili našim naslednikom močno in mogočno Avstrijo“. Minister izraža nado, da bodo zbornica s tega stališča sodila novi zakonski načrt ter glasovala zanj. — Poslanec Milner in drugovi čutili so potrebo interpelirati ministra, kako se misli ubraniti preplavljenju austrijskih tržišč z ruskim žitom? To nesrečno rusko žito ne daje Bismarku v „reichu“ in našim bismarkancem več miru. Vedno in povsod vidijo nevarnosti, ki jim prete po ruski pšenici. — Zbornica je dovolila 25 tisoč gold. podpore za uboge in potrebne na Tirolskem.

Hrvatski sabor razpravlja o novem žolskem zakonu, po katerem zahtevajo

Srb, da se ustanovi v vsakej vasi, v katerej je 50 za šolo godnih pravoslavnih otrok, pravoslavna konfesionalna šola. — Za vsprejem cesarjeviča, ki pride prihodnji mesec v Zagreb, delajo se tam velikanske priprave. Osnova se je v ta namen poseben odbor, ki vabi vsa družtva k udeležbi sprejema in nadaljnih slavnosti. Cesarevič je uže dovolil, da bodo nova vojašnica nosila njegovo ime; užil je bodo tudi temeljni kamn. Mesto bodo sijajno razsvitljeno. O tej priliki se bodo cesarjevič lahko osebno prepričali, kako ga ljubi hravski narod, ki je tako trdo ukovan v madjarske spone. Zanimljivo je, da je madjarska vlada oškodila mesto Zagreb za pol milijona, ker je občino prisilila sprejeti posojilo od neke Ogerske banke pod mnogo bolj neugodnimi pogoji, nego bi je bila dobila na Dunaju. Kedor ima moč, ta lahko ukaže, narod pa molči in trpi! Tako je madjarska vlada prisilila zagrebško občino izročiti zidanje pesta in skim mojstrom namesto domačim, samo zato, ker so ti stavili samo nekoliko nižje zahteve. Vlada pa ni mislila na to, da pojde denar v Pešto, mesto da bi ostal v Zagrebu, da bodo delali v kasarni madjarski rokodelci in ne hravski, da pojde zatorej denar iz dežele namesto, da ostane doma. Kdo ve, ban morda ni mislil na to, ali je pa to ukazal baš za to, ker je vedel, da poteče dobiček Madjarom v žep in bodo Hrvatje ostali na suhem! Taki so ti naši madjarski gospodarji!

Vnanje dežele.

Petrograjski „Svet“ piše, da bi izmišljenje ruskih in angleških koristij v Aziji bilo lehko mogoče. Rusija bi ne imela nič proti temu, da se angleško gospodstvo učvrsti v jugovzhodnem delu Afganistana, ali pod tem nepremenljivim pogojem, da se rusko gospodstvo v Srednjem Aziju razširi na Herat in do Hindukuša. Rusija ve, da bi jej Anglija ne prepustila brez boja celi Afganistan, vedno naj pa tudi Angleži, da Rusija ne dopusti, da oni proderejo do sredine Afganistana. Vojna za Afganistan zvršila bi se za Angleže nepovoljno. Oni ne smejo računati na to, da bi z njimi potegnoli Afanci, ker je bolj sovražio nego Ruse; baš obratno v slučaju vojske, zaneti bi se takoj upor proti Angležem. Iz strategičnega stališča je vse proti Angležem in pomen srednjeezijske ruske železnice so dobro ocenili neprijatelji Rusije. Anglija nema take zvez, in ako bi si jo hotela zgraditi, stavili bi jej Afanci zaprake na pot, in bi jej vrhu tega Rusija odgovorila lahko sličnimi merami. Zato bi bilo najbolje naj bi se Anglija potrudila prav razumeti svoj položaj v Srednjej Aziji ter naj bi se zložila z Rusijo, kajti to prijateljstvo bilo bi le v njenem interesu. Da bi Anglija in Rusija v sporazumljivji mej sabo napredovali v Afganistanu, bi se Afanci ne mogli dolgo upirati in to tem manj, ker so mej sabo nezložni. „Ali ako Anglija hoče biti naša neprijateljica“ zvršuje „Svet“, „tem hujše za njo; naj bodo uže naš položaj na evropskem bojišču kakor še koli, o svojih Srednjeezijskih odnosajih moremo reči: Mi smo pripravljeni!“ — Minister prosvete Tolstoj je potrdil generala Ignatijeva za predsednika slovanskega dobrodelnega društva. To društvo je te dni slavilo 900letnico sv. Cirila in Metoda, o katerej priliki je Ignatijev izustil zna-

menit govor, v katerem pravi, da bi bilo želeti, da bi vsi Slovani imeli zopet eno samo vero kakor za naših sv. apostolov ter bi govorili en sam jezik! Ta govor razpravlja naši nasprotniki ter mu podstikajo politične namene.

Srbški ministerski predsednik Hristič pridno zapira urednike opozicionalnih listov. Naperjene so uže tožbe proti urednikom: „Velike Srbije“, „Odjeka“, „Nezavisnosti“ in „Dnevnega Lista“. Vsak teh listov je po ministrovem mnenju prinesel članke žaleče veličanstvo kralja Milana. Vsi gospodje uredniki pa so si lehko v svesti, da bodo obsojeni, kajti pod Hrističem ni bil še nikdo tožen, ne da bi bil tudi hudo obsojen. Naprednjaci silijo, naj se prestolnica prenese v Niš, ki je za to bolj prikladen nego Belograd.

Knez Coburg potuje sedaj po južnej Bolgariji. To pot je nastopil nenadoma, ne da bi bilo prej novinštvo to prijavilo ter pripravljalo narod na knežev pohod. Coburg bil je te dni v Filopoplu, od koder je odpotoval v Staro-Zagoro. Spremljaga le malo civilnih uradnikov in nekoliko častnikov. Oficijelne sprejema ni nikjer, in narod nikjer „svojega“ kneza ne pričakuje ter ga ne pozdravlja. Vsa ta pot je tako tajna in ni prav nič podobna oni po Severni Bolgariji, kjer se je vrstil banket za banketom in je bil narod bajč da tako navdušen zanj. Tu se zdi, da se Coburžan stransko boji, za to rajše molči o svojem potu in ne trpi, da se mu narod bliža, kajti znano mu je, da v Stari Zagori ni posebno priljubljena njegova oseba. Potuje le, ker je obljudil, in še le ko bodo zopet v Sredci, povedal bodo na glas, da je bil tudi v južni Bolgariji. Kaj se hoče, strah je lepa reč!

Na Rumunskem v Moldaviji ni še udušen kmetski upor. Kmetje zahtevajo zemljišč od državnih posestev, sicer se groze, da napadejo plemenitaš ter si prisvoje njih zemljišča. Vlada je odposlala svoje čete, da napravi mir.

Zaradi potežkoč, katere stavi nemška vlada francozke pri prekoračenji nemške meje, začel se je pogajati francozki minister Clémenceau z vzhodnimi železnicami, da bi vlaki, ki so vozili do sedaj čez Mühlhausen, vozili za naprej čez Arlberg. Ako treba, stavlje bodo o tem predlog v zbornici.

Nemški listi pravijo, da bi bilo bolje, da tudi francozka vlada uvede tako stroge mere proti nemškim potnikom, ki hočejo prekoračiti francozko granico. To bi bilo za Nemce mnogo bolje, saj na Francozkom njih življenje ni varno pred jezo razbarjenih Francozov. (?) Tako pretiti, rovati in lagati znajo samo Bismarkovi organi!

DOPISI.

Iz Pulja dne 28. maja. V prošlem letu izhajal je pri nas list „Settimana“. Urednik mu je bil članik puljski meščan Gian Giadresco. Vsaka vrstica tega lista pričala je, da mora biti njega urednik pameten, izobražen in pravičen mož. Giadresco je svetovno, korenito izobražen; znanje njegovo ne sega samo na široko, ampak tudi na globoko. V tem pogledu mu naši italijanski srditeži ne segajo niti do ledij, kaj govorimo do ledij! — niti do kolen. Ker je mož v resnici inteligenčen in zajedno tenkočuten, pristudila sta se mu chauvinizem italijanskih kolovodij in z njim spojeno brezsrčno oderanje našega kmeta do cela. To je oni chauvinizem, ki je postal uže tako neznošen, da je slednjič razvnel tudi pohlevnega, zanemarjenega in na svojo sužnost več kot preveč uže privajenega isterskega trpina.

Giadresco je pravičen sodnik v pravdi naši z Italijani. Krivodejstva, ki so se vršila na ime italijanske kulture — moj Bog, kaj se vse ne počenja tudi drugod na ime italijanske „kulture“ — obsodil je v svojem listu dovolj glasno, da so ga lehko vši slišali. Mogoče, da se skriva za njegovo vzbuzjenostijo tudi nekoliko egoizma, a priznamo radi, da je to z italijanskoga stališča zdrav egoizem, kajti mož vidi jasno v bodočnosti, on ve dobro, da tako početje mora vzbudit mogočno reakcijo, ki bodo skoro porušila italijansko hegemonijo v Istri.

In ko je povedal svoje mnenje načrnu in brez okolišev, to vam je bil vrič, da nikdar tacega. Prosribitali so moža; poreška „Istria“ se je kar penila od same jeze; najgrške psovke, neosnovana sumnjenja letela so nanj; podstikali so se mu umazani motivi; izdajica je bil lastnega svojega rodu; niti na ulici ni bil varen, da ne bi ga inultirali.

Ni li to ironija, da so mu očitali nedostatnost italijanske zavednosti ljudje — prave duševne pigmeje — kateri ne bi se mogli se svojo lastno materjo niti sporazumi, da ne bi govorili — po naše.

Ni še preteklo leto dnij od tega in kaj vidimo? Isti ljudje, ki so poprej skupno reglali, kakor žabe v umazane luži nad poštenim in za čast italijanske svoje narodnosti v resnici zavzetim možem, očitajo si sedaj drug drugemu isto, kar jih je Giadresco povedal; razloček je le tú, da je Giadresco svaril v lepej, elegantnej obliki in klasičnej italijansčini, dočim so zoperški njegovi sezuli črevlje in zavihali rokava, da lažje mečejo drng na druzega blato. „L'Istria“, „L'Indipendente“ od edne strani, „Il Mattino“ in „L'Eco di Pola“ od druge. Očitanja, kakor: surovost, nesramnost, impertinenca, ignoranca, defraudacije, lopovi itd. itd. — to vam je v pretečenih tednih švigel po zraku, da se nam je kar omotica dela. Vse to mora uže res biti, kajti gospoda izvestno poznajo drug druzega.

In ker uže mešamo po ti umazani brodli, dotekniti se moramo tudi dra. Glezerja; italijanski škandal brez doktorja Srečka, bil bi kakor žganci brez zabele.

Ko mu uže druzega niso mogli več očitati, prinesel je nekoga dne naš „Eco“ na odličnem mestu in mastno tiskano — kakor da bi bila senčna vest z bojišča — notico, da se čita dra. Glezerja ime v zlatej knjigi puljske „Čitaonice“ in da je dr. Srečko o priliki tega počaščenja (vpijanje v zlato knjigo) govoril v rečenem družtvu navdušen govor. Dru. Srečku je pa to strašno očitanje Wassermannovega organa tako sapo zaprlo, da niti do danes ni prišel toliko k sebi, da bi se opravičil. Gospodje bodo postali po časi nepristovljivi komiki, na veliki gaudium vseh nas, ki se dolgočasimo na čudnem tem svetu!

C-t-c.

Od Drave, dne 22. maja. (Konec.) Izostali so namreč govorji. Kako to? — Ob osnovanji našega družtva minolega leta obljudilo nam je nekaj vnetih prijateljev in govornikov nas v našem težavnem poslu vsikdar podpirati. Zanašajo se na to, smo tudi poslali na pet strani dotičnim povabilo spojena z iskreno prošnjo, naj se naprošenci sedaj svoje obljube spomnijo, ter pridejo blagovoljno mlado drevesce zavljati sè živo, preprivevalno besedo. Od dveh strani smo sicer dobili opravičene razloge, da je zdaj za to pot nemogoče, a od treh ni došel nikakšen glas, a smo zatorej pričakovali laskavega pohoda do poslednje odločene ure. Uže je kazalo na uru kazalo tretjo, da četrt popoludne, a od nikoder se niso dali videti naprošeni gostje, pustili so nas na cedilu. Predsednik je bil v nemaj zadregi, kaj obilnemu zbranemu občinstvu reči, da bi ne bilo treba pritožiti se črez takšno nenarodnjaštvo. Smehljajo se, kakor to rad stori, se je v pozdravu pred občinstvom opravičeval, da je storil tukaj odbor vse kar je premogel, da so pa za to pot „koklje zavstile piščeta“, malokaterej od teh na veliko radost. Zares čuden slučaj! Ali je res dolžnost, samo enemu za narodnost slovensko vse mogoče storiti, drugih pa ta dolžnost uže več ne veže, da bi samo eno polovico dneva posvetili delovanju za svoj narod? Kaj si je mislilo občinstvo o tem druzega, nego da je od inteligencije prezirano, prezirano sedaj, ko je komaj začelo pojmiti, kakšno treba svoj rod in domovino ljubiti? To so vam čudni takšni občutki. Bog, da bi bili prvi in poslednji!

Ker nihče od domačih ni bil pripravljen stopiti na oder, prečital je tajnik pripravljeno poročilo o družvenem delovanju minolega leta, ki pak se je glasilo bolj žalostno kot veselo, kajti reči bi se malone smelo, da je bilo družveno (ali odborovo) delovanje minolega leta zgolj neprestana borba z nasprotniki in to deloma še z nepriznanimi oblastmi. Naštavajoč po vrsti vse, kaj je družtvu v tem kratkem času z mali sredstvi moglo storiti, končal je z besedami: Odbor bi bil izvestno še rad več storil, ako bi mu ne bilo manjkalo sredstev, ako bi se mu ne bile metale od vseh strani takšno polena pod noge. Pa treba si je tukaj zapomniti, da vsak začetek je težak in da tudi Rima niso v ednem dnevu sezidali. Odbor gotovo nikjer ni iskal lastnega dobička in hasni, marveč le hasen družtvu; zatorej pa tudi zaupa, da se družtvu tudi letos njegovi prejšnji udje ne bodo odtegnili, marveč ostali mu zvesti in da bodo pristopilo še veliko novih. Sè zdrženimi močmi, s tem gesлом našega svitlega vladarja da se dosti, da, vse doseči, kar spoznajo dobro naši nasprotniki, ter bi nas pač najrajše za zmiraj razgnali. Toda ne dajmo se, ne pustimo tega! — „Posamičen

Vpraša se slehrni v hudi stiski —
Prikazen skrivnostne le-ta je izjave,
Pošast je, ki nima ni noge ni glave!
Še strmo izbuljene zre tje oči
Vè spako, ki ondi sedi.
In v tihem veselji, nad ženskinim krovom,
Peklensko se roga ljudem in bogovom,
Kar čudo, sprebleda v lica,
S' stopnjic prileti krasotica.
(Vsak hrbet od zone zledi,
Ko roko na spako le-tam položi,
In predno kdo migne,
Predržno jo dvigne.)
A zdajci nastane ropot,
Se zbaše hrohot,
In isti trenotek oseba vsaka
Začudi se: „Lejte, vlasulja je spaka!
Zdaj loža odpre se takoj na stežaj,
In Mara vstopi, razsrjen zmaj,
Pa Skuta s' srditim očesom pomeri,
Še predno besedo naperi,
In jezo potlačiti skusi,
Vlasuljo pa preden zabrusi:
„Tu na-te jo . . . smešni gorila!
— Vsklikne razkačena Vila —
(On ves je uništen in bled je ko peča)
„Ljubezni jaz vaše nisem žeče!“
To dé . . . zaničljivo mu hrbet obrne,
In ž njim se nikdar več ne strne.

preženemo svoje moči in onemoremo", pisal je uže slavni Slomšek; društvo pa, kolikor bolj se bode podpiralo in razširjalo, tolkanj večja bode tudi njegova veljava, tolkanj vplivnejše njegove zahteve. Naj ne reče nobeden kaj imam jaz od tega! ali kaj je meni mar, ali imamo društvo ali ne!? Nasprotviki in teh nam tukaj ne manjka — bi hitro raznesli veseli klic na okrog: Slovencev v Ribnici ni več! še enega (bralnega) društva si niso mogli vzdržati! To bi bila za ves naš kraj velika sramota! Tej sramoti pa se lahko ubrani, ako pristopimo zopet vsi kot eden mož k našemu društvu, tako žrtvujemo ta goldinarček za družtvene potrebe, da si potem družtveno lažje branimo naše narodne svetinje, namreč jezik in vero svojih očetov. Bog in domovina!

Moral je navzoče navduševati, akoravno je bil odbor takšnega navdušja sam najbolje potreben. Domači pevci, pod vodstvom vrlega g. organista I. Bigleza, ki so temu dnevu dali nekaj svečani pomen, so takoj nato zapeli prekrasno „Domovina — mili kraj!“ „Slovenec sem“, „Tam za goro“ in še več podobnih pesnj takó izborni, da smo jih res vsi občudovali, kako jim je bilo mogoče, se v tako kratkem času tako dobro izuriti. Na to se je izvršilo še nekaj napisnic, godeci so zaigrali cesarsko himno in potem je nastopila svobodna zabava, petje in ples. Vzlasti pevci — bôdi še enkrat rečeno — imeli so dokaj opraviti, da so zapuščeno se čuteče občinstvo pripravili k dobrej volji, zato tudi v resnici vsa čast in hvala jim! Ta zabava je trajala brez najmanjšega nereda skoro do polunoči.

Kmalu bi bil pozabil omeniti, da se je po zahvali predsednikove zbranemu občinstvu vršilo tudi vpisovanje udov in da je pristopilo tudi nekaj novih. Kaj lahko bi se bilo zgodilo še v večjih méri, ako bi — — pa pustimo to! G. predsednik je omenil, da so baš tega dne napravili na čast iz Gradca došlim akademikom vselico v Št. Lovrencu in da je zato tudi občinstvo vlekle skoraj polovico ljudij doli, ali vsaj zabranila domačinom nas obiskati. Toda niti mi, niti akademiki nismo znali za to pot, za misli drug družega, da bi si tako ne bili delali napotja. Sreča samo, da je društvo pri nas z malim zadovoljno in da uže z odborom vred čuti, da je delovanje za narodnost večja žrtva, nego donašanje dobička, kakor bi si morda kdo nevedoma mislil. Ker pa pojde tu za vključni blagor, mora res priznati vsak, da tako v bodoče ne sme ostati in da se najpiščeta ne prepuščajo prezgodaj samim sebi, ker bi se lehko še zgodilo, da bi jih mnogo še prezgodaj pograbil jastreb. Naj bi na to pač pomislili oni, katere to zadeva!

Domače vesti.

Obhod ali procesija sv. Rešnjega telesa dan je bila letos v Trstu veličastna. Malone vsa okolica je bila navzočna in občudovali smo zopet enkrat zdaj uže precej izginolo krasno žensko občinsko nošo. Da bi vendar občincanke ostale pri tej prelepej obleki, in da bi se ne šemile z različnimi trakovi in krpami, da se napovede človeku zde, kakor da bi jih bil veter skupaj znesel.

Po korsi samem se je obhod jel pomikati uže ob $8\frac{1}{2}$ in stoprav okolo $10\frac{3}{4}$ je šel milostivi vladika tod. Lehko si zatoj misli vsak, koliko občinstva se je udeležilo svečanosti. Videli smo zastopane vse urade tržaške po njih načelnikih in višjih uradnikih.

A nesreča nikdar ne počiva! Pred cerkvijo sv. Justa bila je neizmerna gneča ljudij, glava do glave, in vendar je hotel kočičaž necega visocega dostojanstvenika s kočijo baš pred velika vrata, čeravno je videl, da je nemogoče. Konja videča pred seboj rudeč solčnik neke gospodične in nahajajoča se v tolikoj gneči, — se splašita in začneta skakati po ljudeh, da je več težko ranjenih, vlasti naše občincanke so pri tem najbolj trpeče. Pripoveduje se, da je okolo 19 ranjenih, katere so odnašali na vse strani zdravit in vezat jim rane.

Čudno se nam zdi, da se hoče časi z glavo v zid butati in izvrševati dela, ki so nemogoče, kajti o takej priliki se mora vedno zgoditi kakšna nesreča.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je imelo dne 23. maja XVII. sejo. — Navzočni: Prvomestnik Tomo Zupan. Odborniki: Dr. vitez Bleiweis-Trsteniški, Ivan Hribar, Matej Močnik, Luka Svetec, dr. J. Vošnjak, Josip Žičkar, A. Žlogar. — Bagajnik znamuje finančno sta-

nje družtveno dokaj ugodno. Večina podružnic je uže poslala svoje polletne doneske, od drugih se pričakuje, da to store vsaj pred veliko skupščino z bog sklepanja glavnih računov. Vsled opozorila nekega načelništva bode blagajništvo družtvenih novcev razmerno nalagalo tudi pri slovenskih posojinicah koroških. — Tajnik prečitavši zapisnik zadnje seje, opozarja na točke dnevnega reda ter poleg tega naznanja tekocé zadeve. Sklepi prejšnje seje so bili izvršeni upravnim potom. Vodstveni petiji za versko-narodno šolo pridružilo se je več kot polovico podružnic, od nekaterih se je poslala prošnja naravnost na Dunaj. Sicer je pa po novejših poročilih za to še časa. Vinski dar podružnice na Goriškem je bil hvaležno sprejet; svodobno jej blagajništvo pošlje natančen izkaz. — Od zadnje seje je bilo par novih podružnic osnovanih, ki pa še niso definitivno uravnane. — Odbornik Žičkar poroča o dveh prošnjah za podporo. Edni je vodstvo ustreglo, gledé druge je treba še nekaj poizvedeb. Odbornik dr. Bleiweis poroča o prošnji v S. J., katere zadeva se v daljnjo poizvedbo prepusti ondotni podružnici, ki naj glede posojila izreče svoje mnenje. — Tajnik poroča o ponujanih spisih za mladino; vodstvo sklene poskusiti z izdajo; ako ne bo zgube, bo družba z veseljem izdajala knjižnico za slovensko mladino. Prične jo sè slavnostnim spisom za štiridesetletnico Nj. Veličanstva cesarja Frana Josipa I. — Zadeve družtvenih otroških vrtov in dotočnih učiteljic so bile rešene v zmislu prejšnjih sklepov in ondotnih podružničnih načelništev. — Prošnji za nabiralne pušice se bode v kratkem ustreglo. — Dr. Vošnjak poroča o prošnji za podaritev knjig šolskej občini ob jezikovni meji. Uslišano. Podpredsednik L. Svetec naznana, da je slavni rodoljub češki in slovenski, Jan Lego, v imenu „Češko-slovenskega spolka“ poslal i naši družbi v dar sveto 20 gld., za kar se izreka iskrena zahvala. — Glede prihodnje velike skupščine je bil razgovor, a sklep odložen na prihodnjo sejo. Istotako razgovor in sklep o predlogu odbornika J. Hribarja.

Za mestnega župana ljubljanskega je bil sè 27 izmed 30 glasov zopet izvoljen dosedanji župan g. Peter Graselli; podzupan je tudi poprejšnji namreč gosp. Vaso Petričič.

Imenovanje. Konceptni praktikant pri policijskem ravnateljstvu v Trstu Viljem Kunerth je imenovan za začasnega konceptista pri istem uradu.

Umeteljna razstava. Ustopnina k umeščnej razstavi v palači Revoltella je značana na 20 kr. Odprta je razstava vsak dan od 10. ure d. p. do 5. p. p.

Občinski svet tržaški ima danes v soboto 2. junija ob 6. uri zvečer javno sejo z nastopnim dnevnim redom: 1. poročilo zdravstvenega odseka o magistratem predlogu za prenaredbo zdravstvenih razmer; 2. poročilo mestne delegacije o prošnji ravnateljstva mestnega gledališča za podporo; 3. prošnja družtva „degli amici dell' Infanzia“ za podporo za morsko kopelj;

4. predložitev računa troškov za skladnišča v letu 1887.; predlog za potrditev ustanovnega pisma „Natale Ongaro“; 6. voleitev dveh članov v šolski odsek državne obrtne šole; prošnja nekaterih prebivalcev z Opčin, da bi se tam uvedel mesečni živinski semenj; 8. prošnja raznih ribarjev z preložitev obstoječega ribjega trga pri sv. Jakobu; 9. prošnja za dovoljenje izrednega kredita za poslopje državne obrtne šole.

Čuden zdravnik. Nekateri tržaški lekarji so izročili magistratu razne predpise ali recepte znanega dra. Ciatta, ker so predpisana zdravila zdravju škodljiva, ter bi se z njimi mogel bolnik otrovati. Magistrat je zaradi tega izdal vsem tržaškim lekarjičarjem okrožnico, v katerej jih poziva, da natančno pregledajo in uvažajo vsak predpis dra. Ciatta.

Slovensko bralno društvo v Kranji obhaja v dan 3. rožnika t. l. slovesno razvijite družtvene zastave.

Levstikove zbrane spise izdala bo tvrdka Kleinmayr & Bamberg. Vredništvo je prevzel g. prof. Levec.

Zborovanje Lloydovo. Iz poročila, čitanega v zboru Lloydovem dne 30. maja, posnemljemo te date: poslovna bilanca kaže prebitka gld. 447.661.04, jako neugoden znesek uvaževanje, da dohodki subvencijoniranih in rednih voženj so se znižali za gld. 932.400 v primeri s prešlim letom. Bilanca je bila potrjena in upravljemu svetu se je dal absolutrij. Sprejet je bil predlog, naj se opusti 5% odpisanje vrednosti družtvene mornarice za leto 1887., kakor tudi predlog razdeliti dividendo po gld. 21.— za vsako delnico. Brutto-dobiček sedanje bilance znaša gld.

447.661.04. Od teh se odbijejo: odpis inventarja gold. 145.011.80, dotacija zavarovalnega fonda 1% od gld. 17.497.300, vrednost parnikov gld. 174.973, od teh se porabi gld. 82.225.63 v dosegu maksima zavarovalnega fonda, ostatek gld. 92.747.37 priraste rezervnemu fondu. Doklada penzijskemu fondu gld. 12.000, emolumenti upravnega sveta gld. 35.000, pregledalcev gld. 1500, skupaj gld. 369.084.80, ostane zatorej čistega dobička gld. 78.576.25. Z odvzetjem iz rezervnega fondu gld. 425.423.76 ostane na razpolago gold. 504.000 in za razdelitev dividende po 4% ali gld. 21.— za delnico.

Bil je zopet izvoljen za upravnega svetnika g. Fran vitez Dimmer in so bili izbrani Egon de Hohenlohe in E. Perugia. Za pregledovalce so zopet voljeni gg. R. Padoa, G. Mandolfo i baron P. Sartorio; za namestnike pregledovalcev pa gg. vitez F. Artelli in vitez G. Fano.

Knjige „Matica Hrvatske“ za 1. 1887. se zdaj tiskajo, a ne dobi jih kdor ni plačal dotočne letnine, ki iznaša 3 gld. Poverjenik za Trst je znani rodoljub g. Gjuro Vuković, ki vzprijemlje prisone. Zaradi jednostavnosti se vsak lehkob obrne do čuvaja „Slovenske Čitalnice“, kateri tudi vzprijemlje naročimo. „Matica Hrvatska“ preporočamo svojim čitaljem, kajti vsako leto nudi svojim družtvenikom lepo število krasno vezanih in jako poučnih knjig.

Vabilo k občnemu zborovanju „slov. učit. društva za koperski okraj“ dné 7. junija t. l. ob 8. uri zjutraj v Osru. — Dnevni red: 1. Branje zapisnika zadnjega zborovanja, 2. Poročilo tajnikovo. 3. Poročilo blagajnikovo 4. Poročilo knjižničarjevo. 5. Volitev 3 pregledovalcev računov. 6. Družtveno glasilo slov. učiteljev (ref. Bogatec) 7. Pregled „načrta pravil zaveze slov. učit. družtev“ 8. Volitev družtvenega vodstva 9. Razni naaveti.

Predsedništvo.

Vinarsko društvo v Štanjelu je imelo dne 10. maja t. l. svoj občni zbor v Tomaji, katerega se je udeležilo 20 udov. Dnevni red vršil se je redno. Predsednikom je bil enoglasno izvoljen gospod Jožef A. Fabiani iz Štanjela; v odbor pa gg. Černe Fran iz Tomaja, Živic Jožef, Fabiani Jožef iz Kobdilja, Puppis Anton iz Tomaja, Fabian Alojz iz Avbera in Hočevar Janez iz Štanjela. Poročilo odborovo o družtvenem delovanju pretečenega in lekočega leta in o stanji družtvenega premoženja bilo je sprejet z vso zadovoljnostijo.

Predlogi: naj se opravilni deleži porabijo naj prvo za izplačilo kupljenih vinogradov; naj si vsak udop mogoče prizadeva še novih udov pridobiti in naj se da čast. gosp. Ivanu Klobovsu za njegov trud in dosedanje delovanje posebna zahvala — bili so soglasno sprejeti. Potem je zaključil gosp. predsednik sejo o $5\frac{1}{2}$ uru popoludne in navzoči udje so se razdelili s poslovom, zagotovljaje si, da hočejo marljivo delovati.

Statistika umrlih. Od 20. do 26. p. m. je umrlo v Trstu 69 oseb in sicer 42 možkih in 47 ženskih. Po starosti jih je bilo 18 do 1., 14 do 5., 3 do 20., 6 do 30., 4 do 40., 13 do 60., 9 do 80. leta in 2 preko 80 let. Lani je umrlo v istej dobi 12 oseb manj. Povprečno je umrlo izmed 1000 oseb 22.99.

Mesečna statistika tržaška. Meseca aprila t. l. je bilo v Trstu 368 porodov in sicer 168 otrok možkega in 200 ženskega spola; zakonskih je bilo 300 in nezakonskih 68. Umrlo je 212 možkih in 191 ženskih, skupno 403 osebe. Največ oseb je umrlo dné 4. (20), najmanj dné 5. 6. in 26. (8). Povprečno je umrlo vsak dan po 13 oseb. — Porok je bilo 83 in sicer 82 in 1 pred politično oblastjo. — Bolnikov je bilo: v javnej bolnici 904, v porodilnicah 6 ženskih, v sirotišnici 4 otroci, v blazinci 115 oseb, skupaj 1029 bolnikov. V mestnej oskrbnici je bilo dné 30. aprila 641 oseb. — Zaklalo se je 10364 glav in sicer 1290 volov, 2 bika, 356 krav, 28 konj, 2277 telet, 16 koštrunov, 6389 jagnet, in 6 prašičev. — Najtoplejši dan je bil 26. (19.6° C.), najmrzljši 12. (4° C.). Deževje je 15 dñj.

Ubijalec. Italijansko sodišče je obsojilo Liberija Rubinu zaradi uboštva na 20-letno ječo. Obsojenec se je kazni odtegnol ter pobegnil v Avstrijo. Naša policija ga je našla v Trstu, kjer je imel trgovino pod imenom Stefano Lo Presti. Odpeljali so ga do meje ter ga izročili italijanskej oblasti.

Zblaznel je 35letni krušarski pomagalič Anton Jebačin z Razdrtega na svojem stanovanju v ulici del Volto št. 2. Dva bolniška strežaja sta ga odpeljala v bolnico.

Sodnisko. Ivan Ljubič iz Javorja pri Podgradu je bil obsojen dne 29. p. m. zaradi hudo delstva težkega telesnega poškodovanja na 1-letno, njegov brat Mihel pa na 3-mesečno težko ječo. Oba sta iz ljubosumnosti napadla dne 15. avgusta p. l. seljaka Antona Križmana ter ga s kamnjem nevarno pobila. — Seljak Gašper Vodopević iz sv. Franciška na Voloskem je bil obsojen zaradi tatvine na 8-mesečni zapor.

Policijsko. Ženi davkarskega plenitevja v Kopru je ukradel neznan tat 9 gld. vredno ogrinjačo, baš ko je prenašala svojo prtljago na parnik. — Služabnici Barbari Komač je odnesel neznan uzmovič novčarko s 5 gld. ko je kupoval blago v trgovini „Al San Nicolò“. — Zaprlji so 32 letnega mornarja Frana Depase, ker je ukradel svojemu drugu par črevljev, vrednih 4 gl. — Kmetici Ani Stopar iz Bavorice je odnesel na trgu Caserma tat vrečo z duhanom, vrednim 21 gl. ter zbežal. Mimogreč so ga opazili ter tekli za njim; zato je vrgel tat vrečo na tla in odnesel pete.

Pred porotnike pride dné 18. junija t. l. Jurij Garma, obožen prevare; dné 19. Dominik Antonac, urednik „Cittadina“ zaradi razčlenjenja časti (tožitelj Veidoker); dné 20. pa Ivan Strukelj in Matija Stergaj zaradi ponarejenja denarja.

Nezgoda. Težaku Domeniku Pagliaro je padla mej delom na parniku „Argo“ težka veriga na glavo ter ga hudo pobila. Odnesli so siromaka v bolnico.

Požar je nastal 29. p. m. zvečer v stanovanji hiše št. 5 ulice Molino a vapore. Prebrnola se je svetilnica in goreči petrolej se je razlil po oblekah, ležečih na bližnjem stolu. Domačini so pogasili ogenj še predno so prispevali gasilci.

Kaduncevo gostilno v ulici Torrente je zaprl magistrat zaradi večnih prepirov in neredov, katere je prouzročeval gostilničar.

Ribarstvo v Dalmaciji. V okoliških morsko-zdravstvenega poglavarsvta v Zadru vjelo se je od 23. oktobra 1887. do 22. aprila t. l. 1.437.640 kg. rib in sicer spada na domače ribiče 1.177.240, na italijanske pa 270.400 kg. Dohodki se računijo na 344.037 gld. na domače in gld. 59.442 na italijanske ribiče.

Popravek.

V poročilu o čitalničnem glavnem zboru ni stvar glede moje opazke dovolj

